

11. ETKİNLİK: Sözleri kendi yazı stilinize göre yazınız.

- Biz uygarlıktan, ilimden ve fenden kuvvet alıyor ve ona göre yürüyoruz. (M. Kemal ATATÜRK)
- İlim öğrenilen değil yaşanandır, yaşanmayan ilim geçmeyen para gibidir. (İmam Şafii)
- İlim Çin'de bile olsa gidiniz. (Hz. Muhammed)

Yazma etkinliğini siz yapabilirsiniz.

GELECEK DERSE HAZIRLIK

Cezeri hakkında yazılı kaynaklardan (dergi, kitap vb.) araştırma yapınız. Görsellerle destekleyerek bir sunum hazırlayınız. Yararlandığınız kaynakları derse getiriniz.

El-Cezeri, Müslüman bilim adamı ve mühendistir. Sibernetiğin ilk adımlarını attığı ve ilk robotu yapıp çalıştırdığı kabul edilir.

1136 yılında Cizre'de doğmuş, 1206'te Cizre'de ölmüştür. Camia Medresesi'nde eğitim görmüştür. Fizik ve mekanik alanlarına yoğunlaşıp pek çok ilke ve buluşa imza atmıştır.

Dünya bilim tarihi açısından bugünkü sibernetik ve robot biliminde çalışmalar yapan ilk bilim insanıdır. Cezeri'nin yaptığı otomatik makineler günümüz mekanik ve sibernetik bilimlerinin temelini oluşturmaktadır.

En büyük eseri "Mekanik Hareketlerden Mühendislikte Faydalanmayı İçeren Kitap" (El Câmi-u'l Beyn'el İlmi ve El-Ameli'en Nâfi fi Sınâ'ati'l Hiye) adlı kitabıdır. Kitapta 50'den fazla cihazın kullanım esaslarını, yararlanma olanakları anlatılmaktadır. Kitabın bilinen 15 kopyasından 10'u Avrupa'nın farklı müzelerinde, 5 tanesi Topkapı ve Süleymaniye kütüphanelerinde yer almaktadır.

Cezeri yapacağı cihazların önceden kâğıttan maketlerini inşa edip geometri kurallarından yararlanmıştır. İlk hesap makinesinden asırlar önce aynı sistemle çalışan benzer bir mekanizmayı, geliştirdiği saatte kullanmıştır. Sadece otomatik sistemler kurmakla kalmamış, otomatik olarak çalışan sistemler arasında denge kurmayı da başarmıştır.

Cezeri otomatik bir hizmetçi robot geliştirmiştir. Su ve meyve hizmeti veren bu robot dokuma tezgahlarından sonra icat edilmiştir. Cezeri'nin Diyarbakır Ulucami'de Güneş Saati de bulunmaktadır.